

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

**Μη σύννομη λειτουργία καντινών και τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων
στη θέση Λιμανάκι της Λίμνης Κερκίνης σε περιοχή NATURA**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Δάφνη Φιλιππάκη
Ειδική επιστήμονας: Μαρία Αποστόλου

Αναφορά σχετικά με τη διαδικασία δημοπρασίας δυο θέσεων για τη λειτουργία καντινών και δυο θέσεων για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων προς εξυπηρέτηση των καντινών στη θέση Λιμανάκι της Λίμνης Κερκίνης, υποβλήθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη. Ειδικότερα, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ο Δήμος Σιντικής και η Κτηματική Υπηρεσία Σερρών απευθύνθηκαν στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) για να γνωμοδοτήσει σχετικά. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ προχώρησε στην έκδοση τεσσάρων διαφορετικών γνωμοδοτήσεων για το ίδιο θέμα σε διάστημα δυο μηνών και στην τελευταία γνωμοδότηση ανέφερε ότι από τη λειτουργία των δυο καντινών και την τοποθέτηση των τραπεζοκαθισμάτων δεν επηρεάζεται η συνεκτικότητα της προστατευόμενης περιοχής.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ προστασίας της περιοχής η θέση «Λιμανάκι» βρίσκεται μέσα σε περιοχή ενταγμένη στο δίκτυο NATURA 2000 και συγκεκριμένα στη ζώνη προστασίας (Π1) όπου δεν επιτρέπεται η λειτουργία εγκαταστάσεων εστίασης (εστιατόρια, ταβέρνες καντίνες, κ.λ.π.) και άρα και η ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων ενώ στην ΚΥΑ παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, παρόχθιας ζώνης για το 2023, επισυνάπτεται παράρτημα του ΥΠΕΝ στο οποίο αναφέρεται ότι «...στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 ισχύουν οι όροι και περιορισμοί που αναφέρονται στις διατάξεις χαρακτηρισμού τους».

Η Ανεξάρτητη Αρχή επισήμανε ότι ο ΟΦΥΠΕΚΑ, που έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, στην τελευταία γνωμοδότηση –η οποία τελικά ελήφθη υπόψη για τη μίσθωση των θέσεων για καντίνες και τραπεζοκαθίσματα– δεν αναφερόταν στο κανονιστικό πλαίσιο προστασίας της περιοχής.

Ο ΟΦΥΠΕΚΑ αιτιολόγησε την έκδοση διαφορετικών γνωμοδοτήσεων στο γεγονός ότι «...έλαβε υπόψη του σε μεταγενέστερο χρόνο τα πραγματικά δεδομένα από την παρουσία της ορνιθοπανίδας στην περιοχή από τα οποία προέκυψε ότι δε θα υποβαθμιστεί η έκταση από την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων.». Επίσης ανέφερε ότι έχει υποβληθεί από το 2011 πρόταση επικαιροποίησης για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος «Χαρακτηρισμός Προστατευόμενης Περιοχής του Εθνικού Πάρκου Λίμνης Κερκίνης» με την οποία «...προτείνεται η περιοχή του λιμανιού της Κερκίνης να αποχαρακτηριστεί ως Ζώνη Προστασίας της Φύσης Π1 και να περιληφθεί στη Ζώνη Οικοανάπτυξης ΟΑ2 που διέπεται από ένα ευρύτερο πεδίο επιτρεπόμενων ανθρώπινων δραστηριοτήτων...». Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ, η οποία ενημέρωσε ότι η διαδικασία εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του δικτύου 'Natura 2000' είναι σε εξέλιξη και «...σύμφωνα με την, προς το παρόν, μη δεσμευτική πρόταση του ανάδοχου μελετητή, η θέση Λιμανάκι ανήκει στη Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων (ΖΒΔΦΠ) ... όπου η εν θέματι δραστηριότητα επιτρέπεται...».

Κατόπιν, ο Συνήγορος απευθύνθηκε εκ νέου στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και εξέφρασε την άποψη ότι η προβλεπόμενη στο άρθ. 2 της ΚΥΑ 38609/2023 δυνατότητα ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων και λειτουργίας αυτοκινούμενου ή ρυμουλκούμενου τροχήλατου αναψυκτηρίου σε παρόχθιες ζώνες δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις περιοχών με πολλαπλό καθεστώς προστασίας (NATURA 2000, RAMSAR), στις οποίες έχουν ήδη καθορισθεί οι επιτρεπόμενες χρήσεις, και βάσει αυτών δεν επιτρέπεται η εν λόγω δραστηριότητα. Επίσης διατύπωσε την άποψη ότι η υποβληθείσα από το 2011 πρόταση του τότε Φορέα Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης καθώς και οι προτάσεις μελετητών για την αλλαγή του καθεστώτος προστασίας της περιοχής δεν αποτελούν νόμιμο έρεισμα για την έκδοση διοικητικών εγγράφων, γνωμοδοτήσεων, αποφάσεων με μόνο επιχείρημα την ενδεχόμενη μελλοντική αποδοχή τους από τη διοίκηση.

Στη συνέχεια, ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων απευθύνθηκε στον ΟΦΥΠΕΚΑ και ζήτησε «...παρακαλούμε για τις ενέργειές σας προκειμένου για την τήρηση & αποκατάσταση της νομιμότητας και τη διαφύλαξη και αποκατάσταση του ευαίσθητου οικοσυστήματος της περιοχής της Λίμνης Κερκίνης, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το παράρτημα του ΥΠΕΝ στην ΚΥΑ 38609 ΕΞ 2023/23 (ΦΕΚ 1432 Β/10-3-2023), όσο και

την ΚΥΑ 42699/06 (ΦΕΚ 98/8-11-2006) «Χαρακτηρισμός του υγροτόπου Λίμνης Κερκίνης...» (η οποία βρίσκεται σε ισχύ), αναφορικά με τις χρήσεις καντίνας και τραπεζοκαθισμάτων στην ΖΠ1».

Επίσης, η Αρχή απευθύνθηκε και στα Υπουργεία Υγείας, Ανάπτυξης και Οικονομικών προκειμένου να διευκρινισθεί το καθεστώς λειτουργίας των καντινών γενικά. Μετά την διοικητική ανταπόκριση, η Αρχή προχώρησε στην ανάρτηση δελτίου τύπου με θέμα: «Αποδοχή των διαπιστώσεων του ΣΤΠ για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για τη λειτουργία δραστηριότητας καντίνας»¹, όπου αναφέρεται ότι οι κινητές καντίνες αποτελούν επιχειρήσεις μαζικής εστίασης στις οποίες δεν παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων, σύμφωνα με τις υγειονομικές διατάξεις, ωστόσο η ΚΥΑ παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης του 2023 έδινε τη δυνατότητα να αναπτύσσουν τραπεζοκαθίσματα, κάτι το οποίο έρχεται σε αντίθεση με όσα προβλέπονται από τις υγειονομικές διατάξεις. Μετά από σχετική αλληλογραφία μεταξύ των Υπουργείων Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών απέστειλε τα έγγραφα της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας και του Συνηγόρου του Πολίτη προς όλες τις Κτηματικές Υπηρεσίες της χώρας για ενημέρωσή τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους κατά την εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας για τις καντίνες, αποδεχόμενη και ουσιαστικά τις διαπιστώσεις της Αρχής.

Οι διαπιστώσεις της Αρχής για τη λειτουργία των καντινών είχαν γνωστοποιηθεί και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον ΟΦΥΠΕΚΑ προκειμένου να συμβάλουν στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος σε συνδυασμό και με το καθεστώς προστασίας της Λίμνης Κερκίνης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, λόγω παρέλευσης εύλογου χρόνου από την αποστολή των εγγράφων του, του μηνύματος του ΓΓ Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων προς τον ΟΦΥΠΕΚΑ, και μετά από τηλεφωνικές επαφές με το ΥΠΕΝ για το θέμα, ενημερώθηκε προφορικά ότι ουδεμία περαιτέρω ενέργεια πρόκειται να γίνει προς την κατεύθυνση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου προστασίας της περιοχής (NATURA), με αποτέλεσμα να παραμένει η λειτουργία των καντινών και η τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στην περιοχή.

Πληροφορίες: 213 1306600
press@synigoros.gr

¹<https://www.synigoros.gr/el/category/periballon/post/deltio-typoy-or-apodoxh-twn-diapistwsewn-toy-synhgoroy-toy-polith-gia-thn-or8h-efarmogh-ths-nomo8esias-sxetika-me-th-leitoyrgia-drasthriothtas-kantinas>